

Bioelektronika II

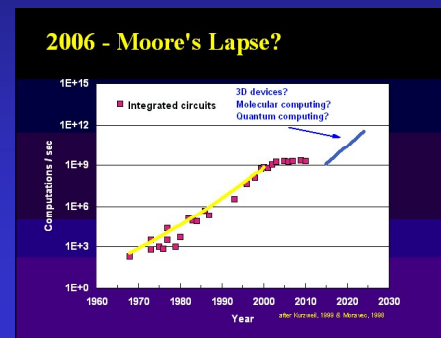
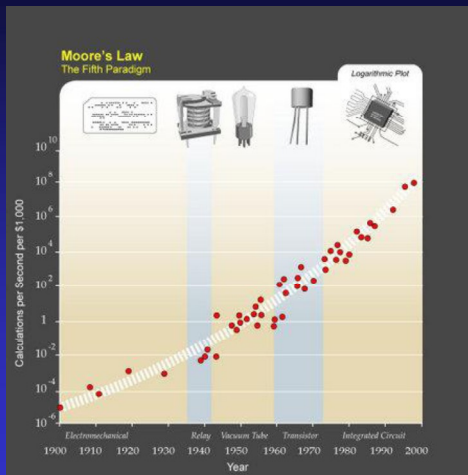
Hogyan segíthet a biológia az információtechnikának?

Dér András
MTA SZBK Biofizikai Intézet

Science - fiction

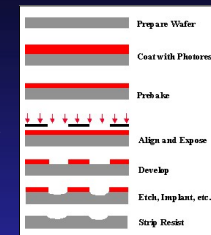
Moore törvénye

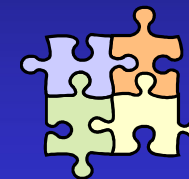
Új alapelvek, anyagok,
eljárások!

Miniatürizálás

Litográfiai eljárások:
molekuláris méreteknél
nehézségek

Alulról építkezés
(„bottom up”):
**Molekuláris
elektronika**

**Szén nanocsövek jó vezetők.
Hálózat?**

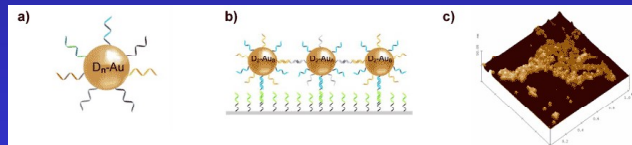
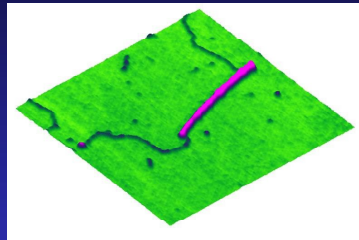

Biológiai anyag

Önszerveződésre képes, speciális funkciókra optimalizált

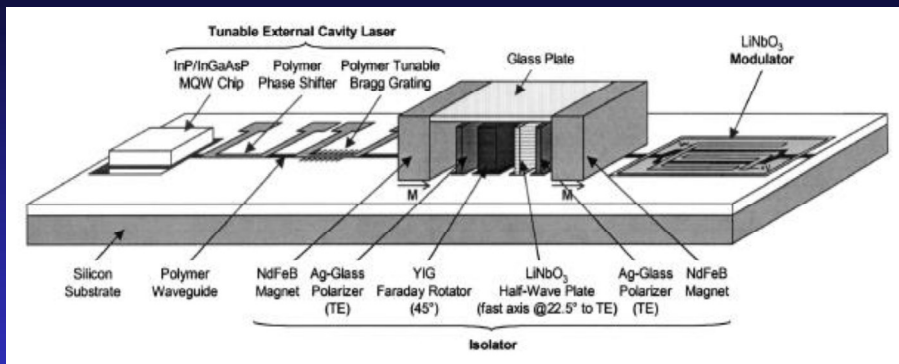
Bioelektronika:

Biológiai
makromolekulák
(fehérjék,
nukleinsavak)

Lem jóslata valóra válik?

Integrált optika

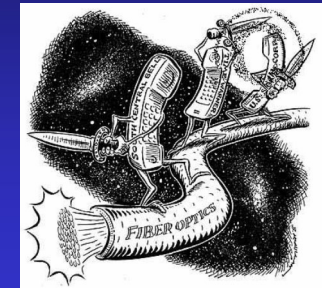

“Szűk keresztmetszet”: megfelelő **nemlineáris optikai (NLO) kapcsolóanyagok** - külső hatásra (elektromos, mágneses tér, fény) törésmutatóváltozás

Kommunikáció fénnel

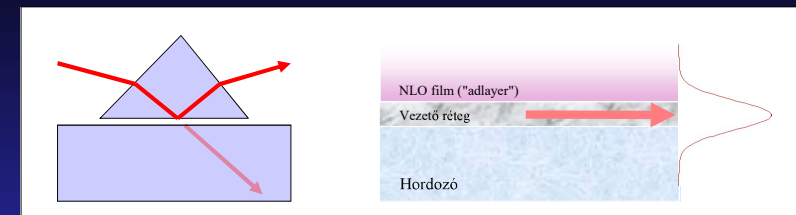

Optikai fényvezető kábel

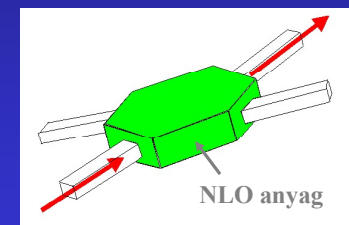

Lehetne ezt kicsiben is?

Az „evaneszcens” fény

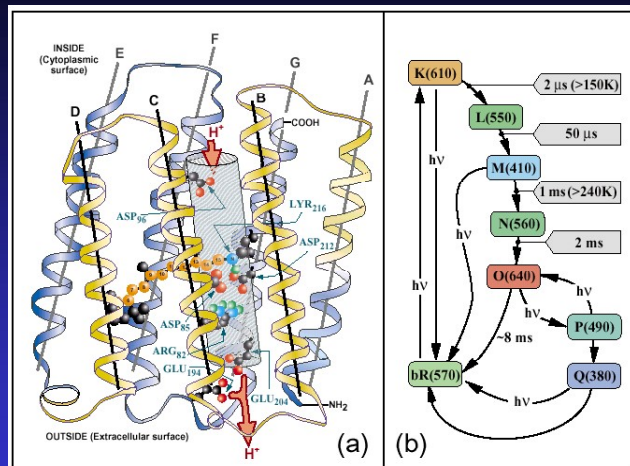
Integrált optikai kapcsoló

Jó lenne kizárólag fényvezérelt áramköröket készíteni.

Követelmények: fény hatására törésmutatóváltozás, gyors kinetika, stabilitás

A bR modellszerpet tölt be az ionpumpáló membránfehérjék között

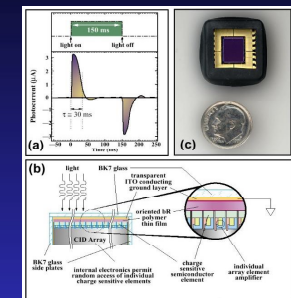
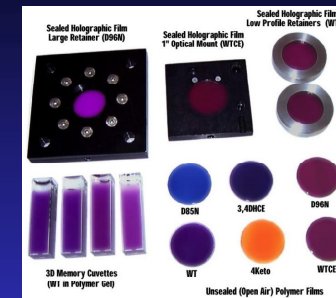

Közel vagyunk az atomi szintű leíráshoz

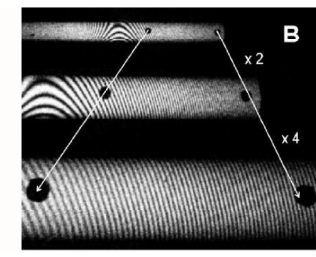
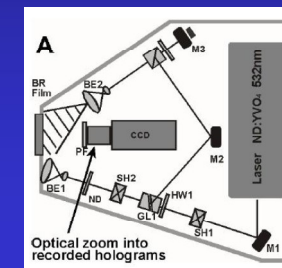
Génsebészettel, kémiai, fizikai módosítással tetszés szerint alakíthatjuk

Bioelektronikai alkalmazások (bR-alapú filmek)

Keck Center for Molecular
Electronics at Syracuse
University

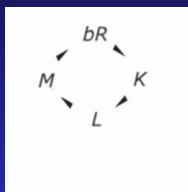

Institute of Physical Chemistry
University of Marburg

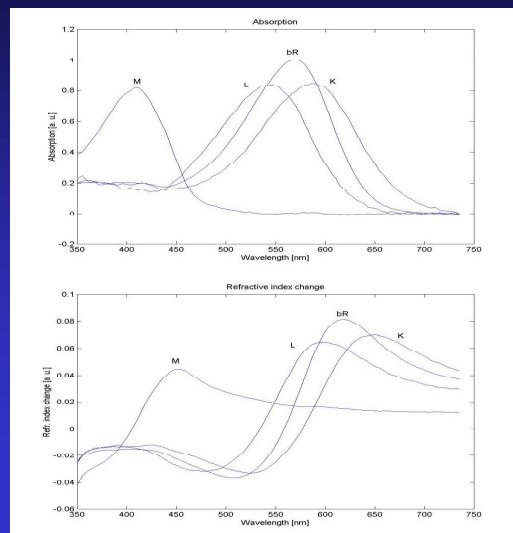

Integrált optikai alkalmazás

Nemlineáris optikai tulajdonság: a törésmutató megvilágítás hatására változik

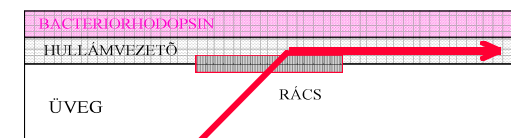
Kramers-Kronig
relációk

A törésmutató mérése

- üveg hordozó $n_s = 1.526 - 1.532$
- hullámvezető réteg $(n_F = 1.77 - 2.3, d \sim 200 \text{ nm})$
- adalék réteg $(d > 1 \mu\text{m})$
- csatoló rács $(2400 - 2700 \text{ vonal/mm})$

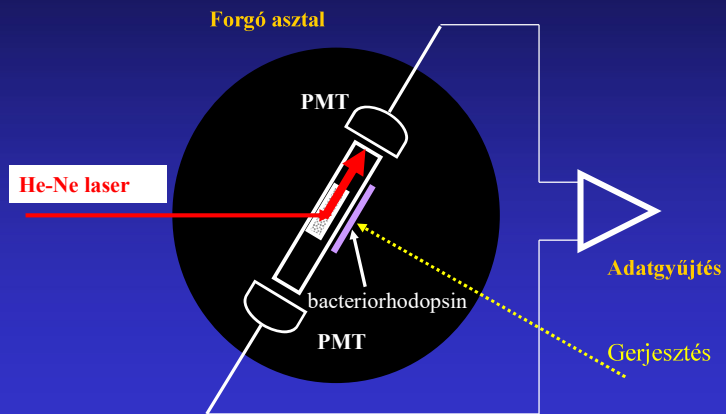
A rács csatolású hullámvezető sémája

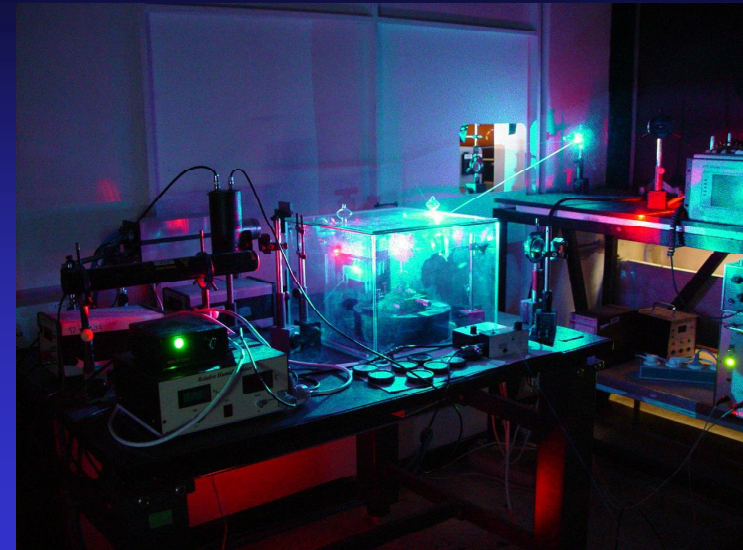
He-Ne lézer fény

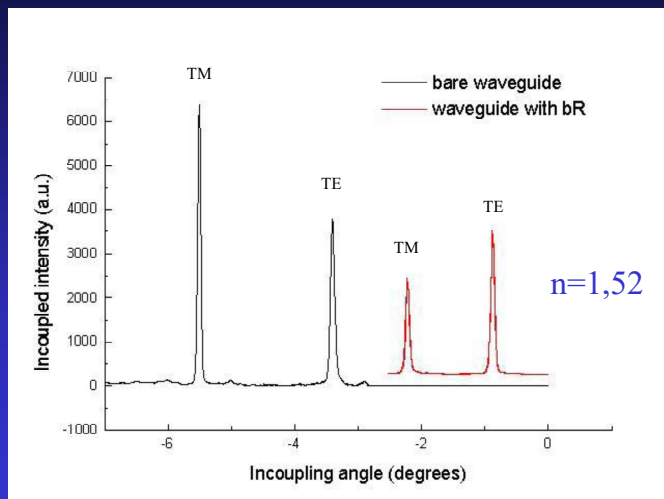
A mérőrendszer

A mérőhely

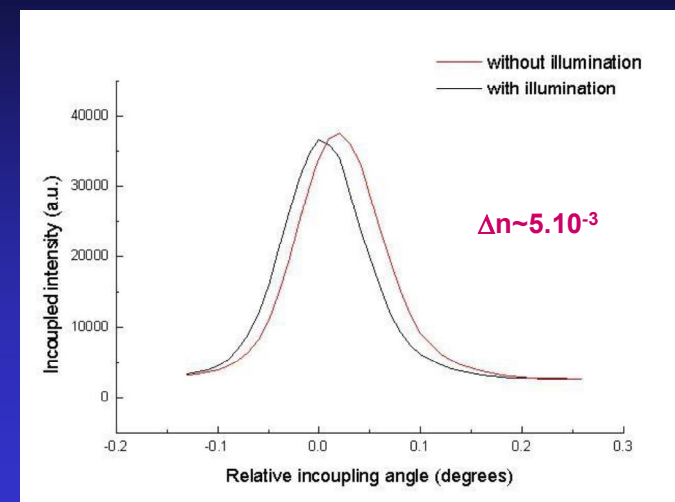

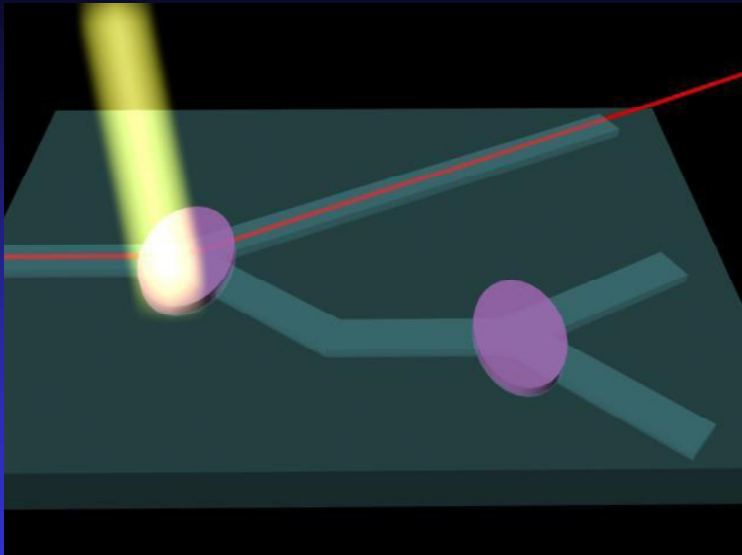
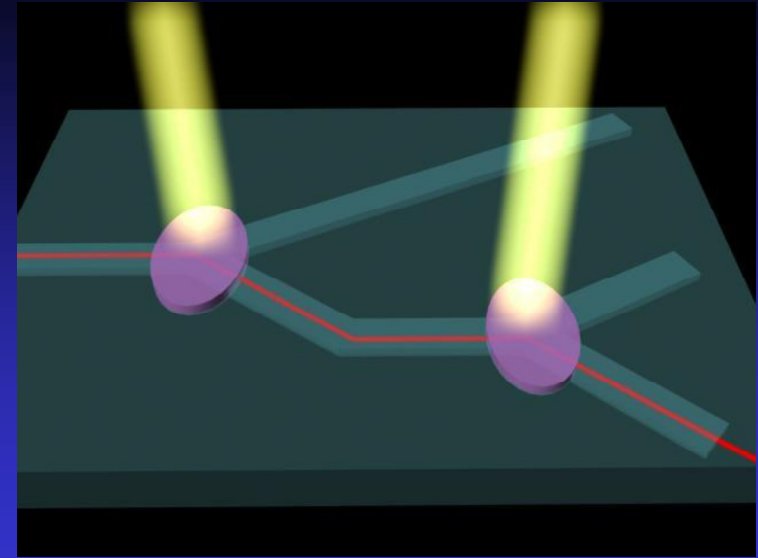
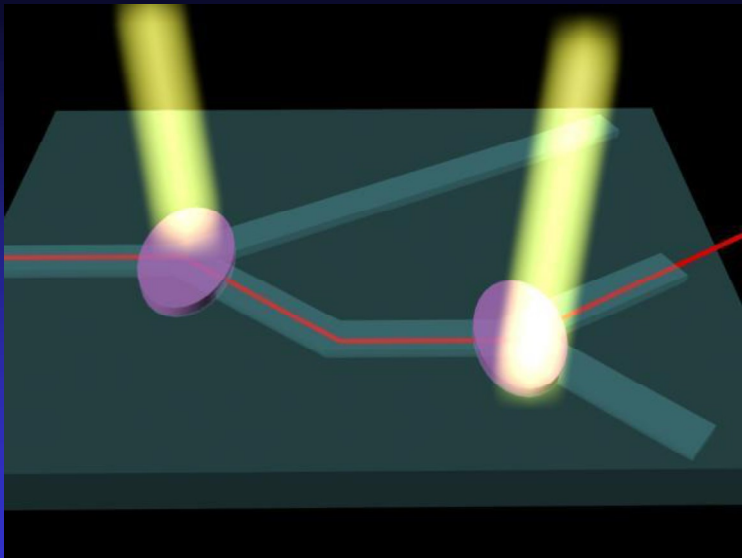
A becsatolt fény intenzitásának szögfüggése

A fényindukált törésmutatóváltozás mérése

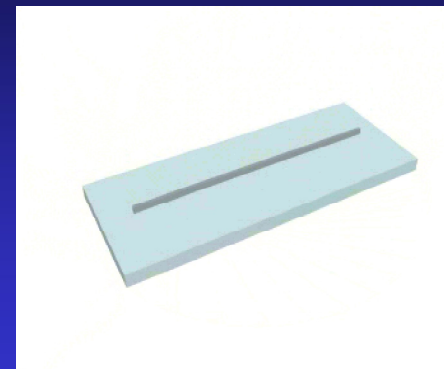
A rezonanciacsúcs szögeltolódása

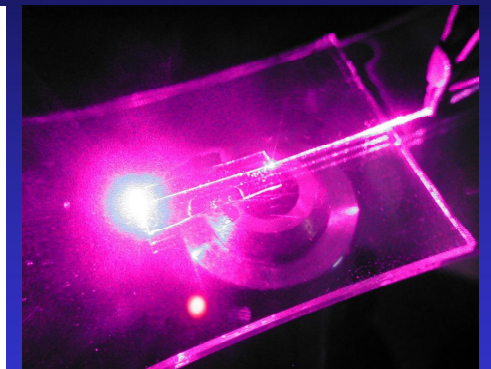

Hullámvezető készítése

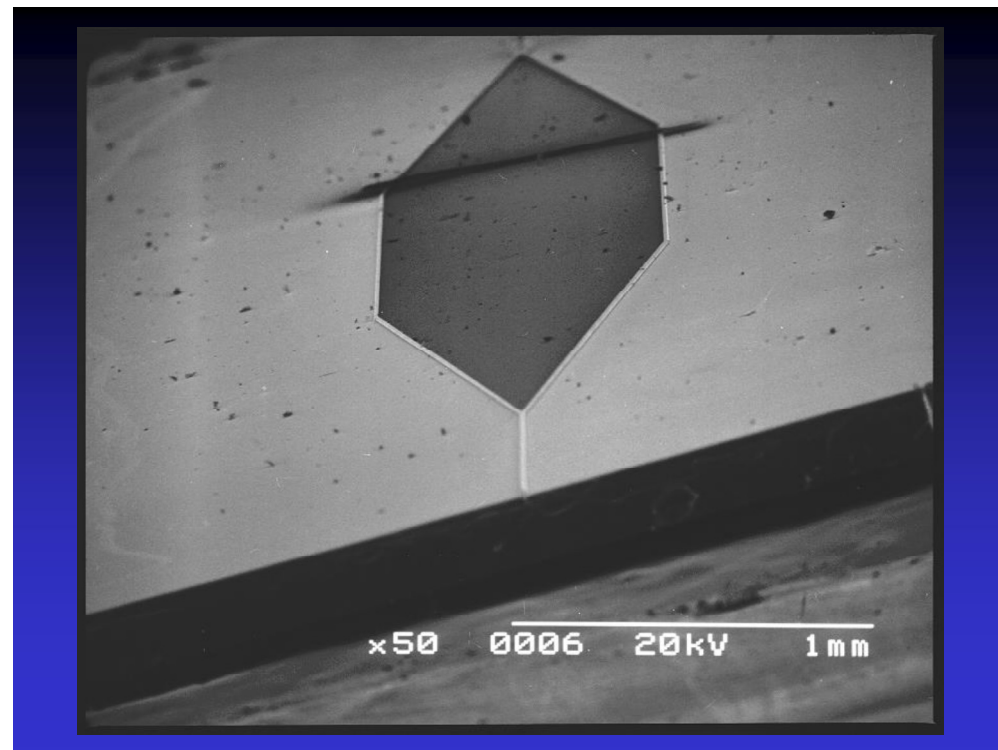
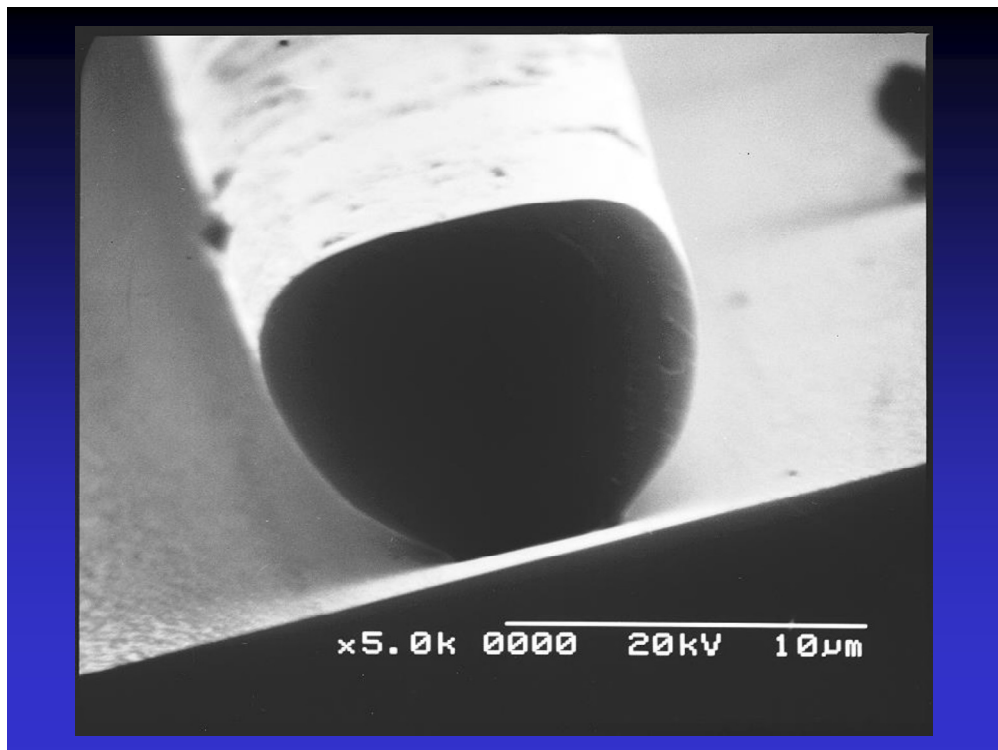
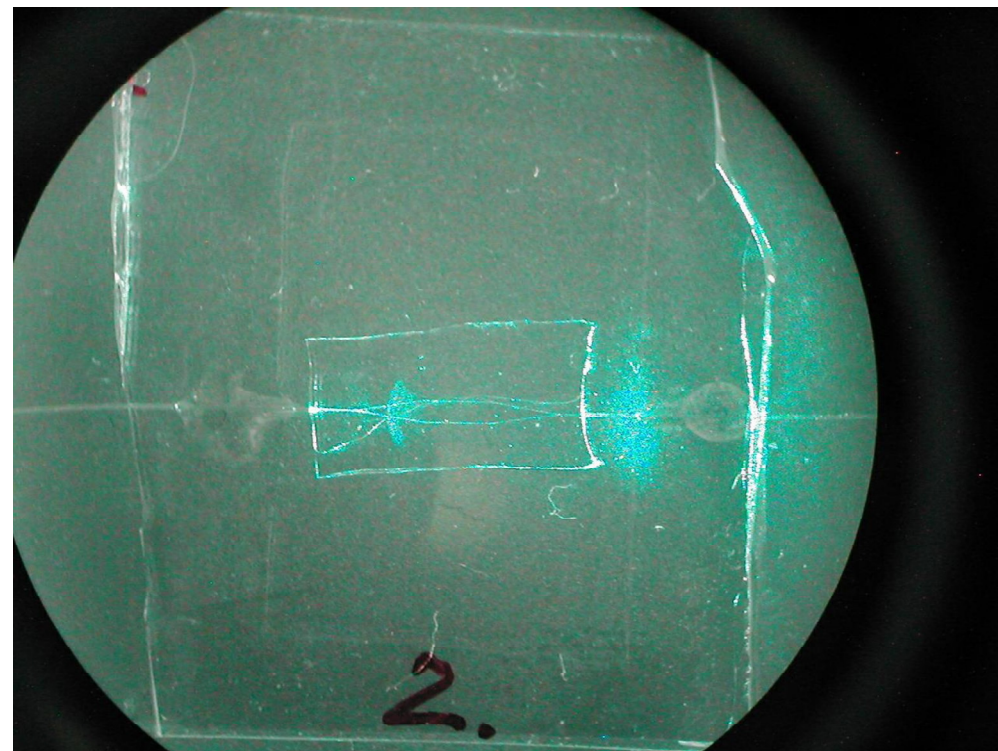
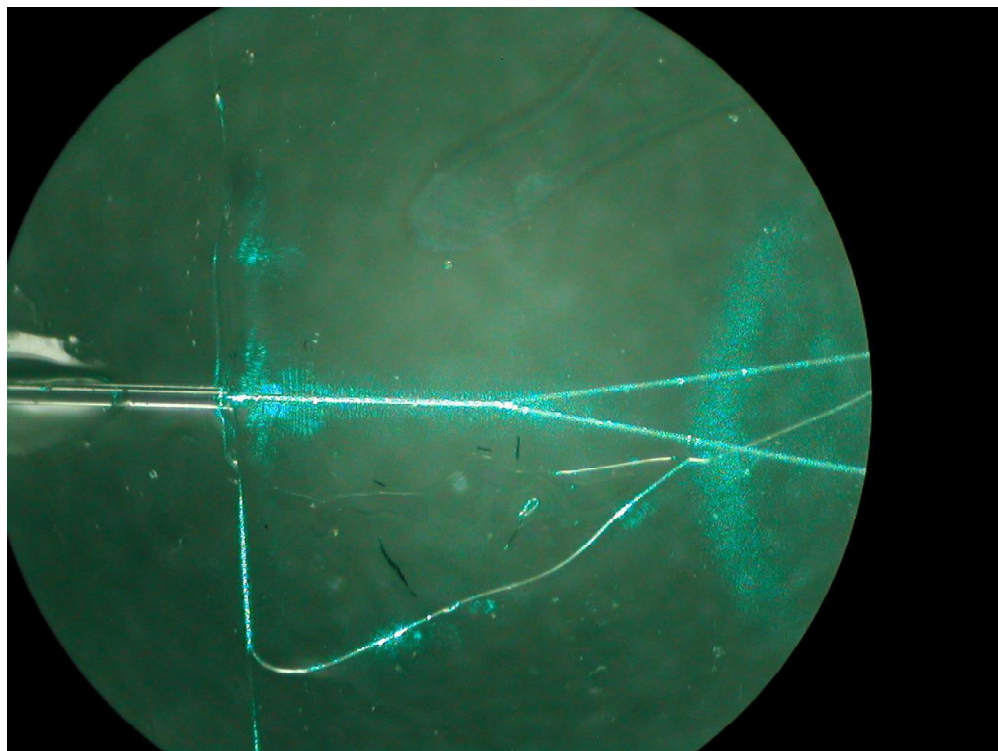
fotopolimerizáció

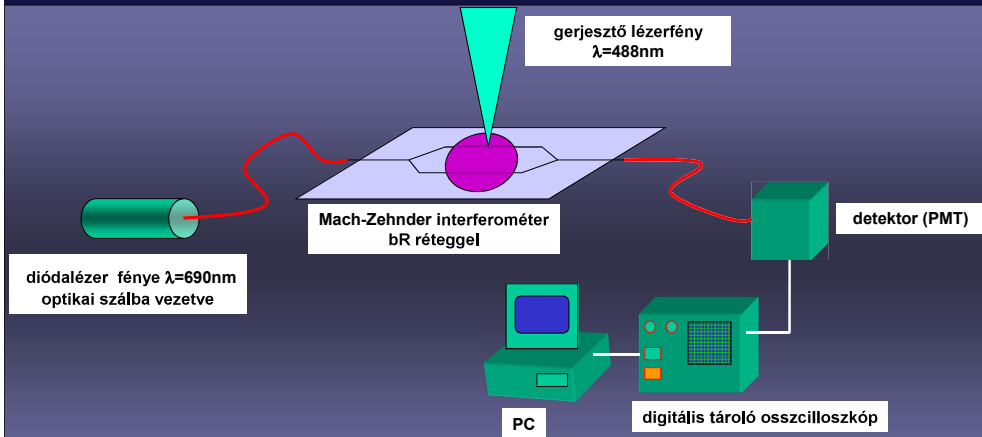
becsatolás

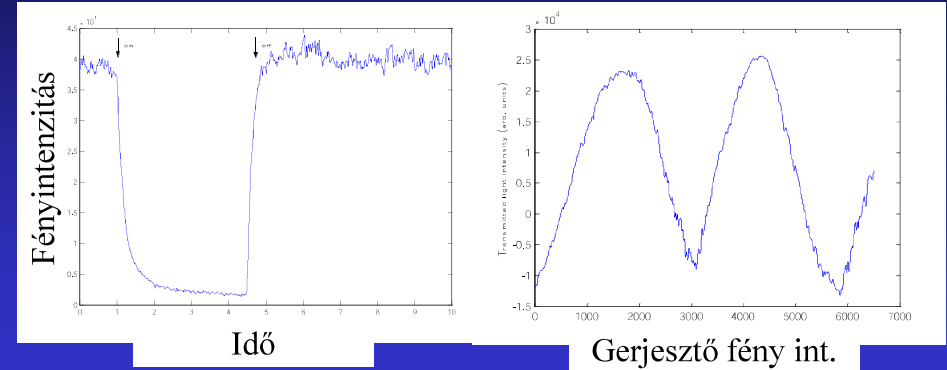

A mérési elrendezés

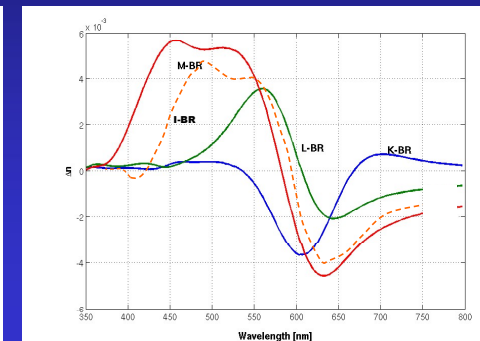
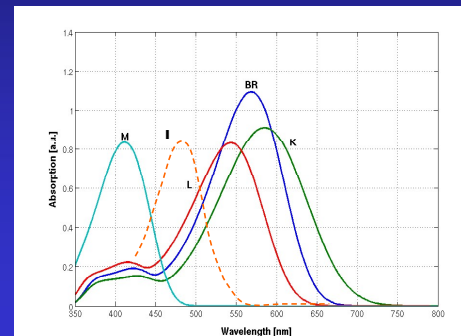
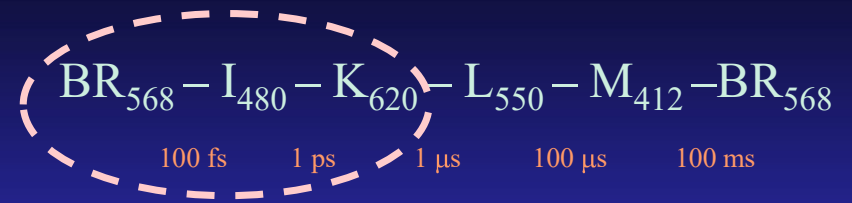
A kapcsolóeffektus demonstrálása

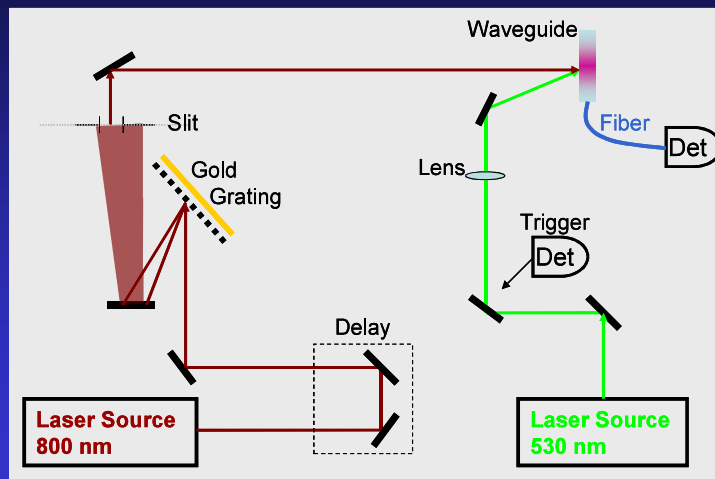
Továbblépési lehetőségek

- I. A kapcsolási sebesség növelése (más reakciók felhasználása, génsebészeti módosítások)
- II. Összetett optikai struktúrák létrehozása
- III. Más pigmentek kipróbálása

I. A fotociklus elsődleges lépései

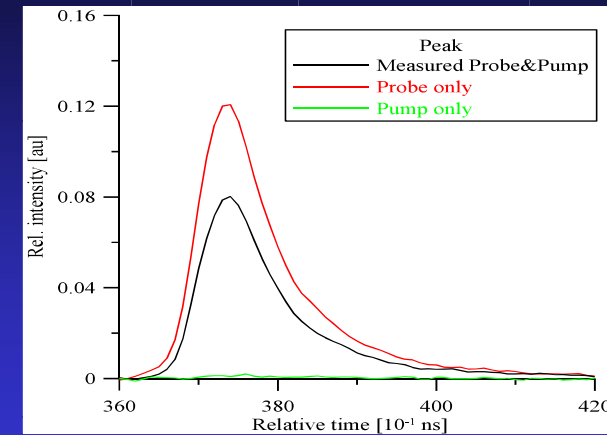
Pumpa-próba elrendezés

$BR_{568} \rightarrow I_{480}$

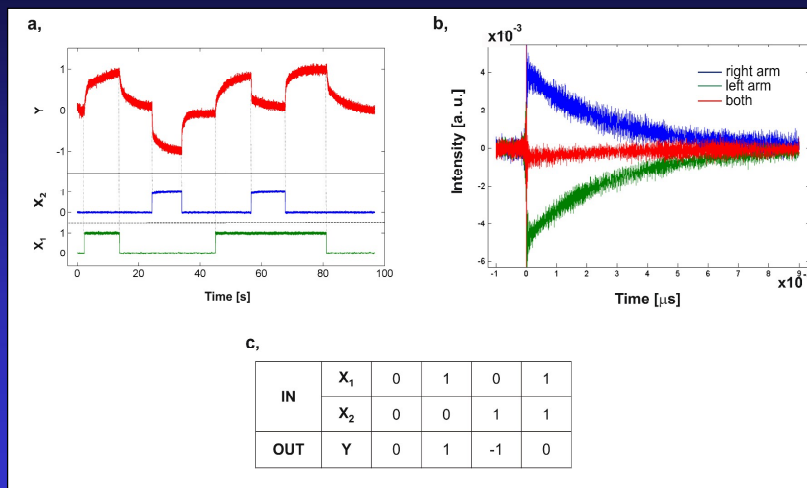
Pumpa: 530 nm **150 fs**

Próba: 780 nm **3 ps**

Két nagyságrenddel gyorsabb, mint a csúcstechnológia!

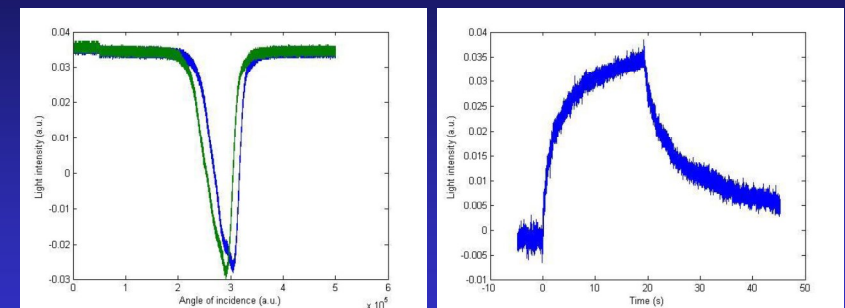
II. Logikai kapuk

III. Photoactive yellow protein (PYP)

kooperáció:

John Fitch
Terry Meyer
Jos van Beewmen

A Biofotonika új ága?

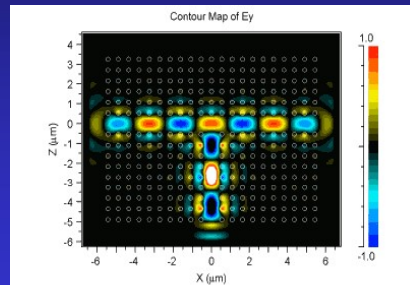
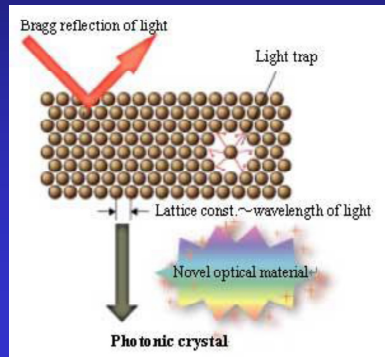
‘Fotobionika’

Mit hoz a jövő?

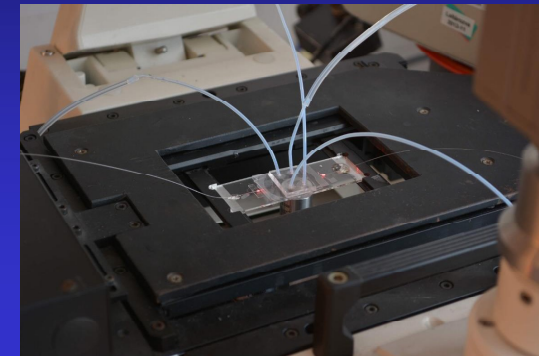
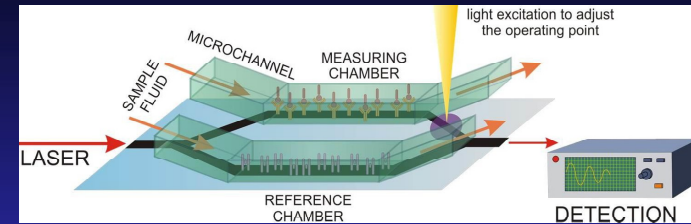
Különböző megoldások párhuzamosan -
hibrid struktúrák

Az integrált optika növekvő szerepe (miniatürizálás,
kombinálás más mikrostruktúrákkal - **mikrofluidika**)

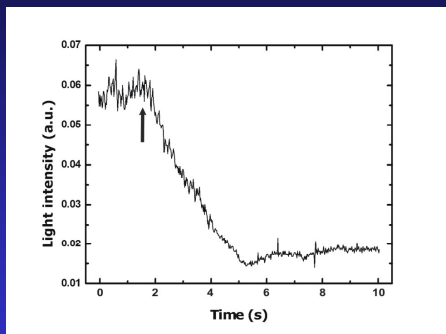
Alkalmazások néhány
éven belül

Bioszenzor

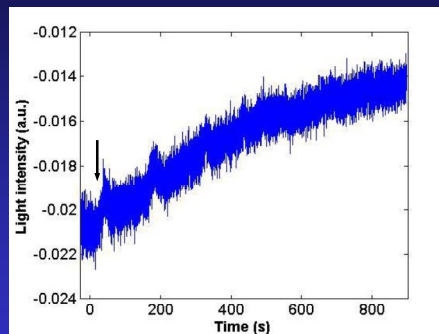

Gyors, jelölésmentes detektálás

fehérjék

baktériumok

Várható alkalmazások a beteggy mellotti („point
of care”) diagnosztikában

Köszönetnyilvánítás

Fábián László

Ormos Pál

Oroszi László

Valkai Sándor

Hámori András

Nagy Norbert

Serényi Miklós

Ferencz Kárpát

Jeremy Ramsden

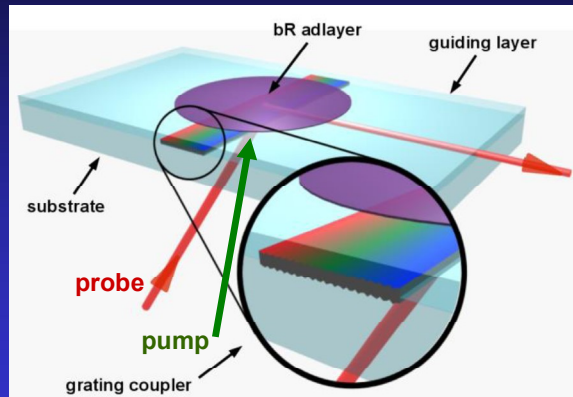
Elmar Wolff

Bionikai Innovációs Központ

Experiment

Device: waveguide + grating + bR

Pump: green pulse to excite for bR₅₆₈
Probe: NIR pulse (no absorption, etc.)

Substrate: BK7, $n_s=1.52$
Grating: 2400 nm^{-1}
Guiding layer: $d \sim 180 \text{ nm}$, $n_f=1.72$

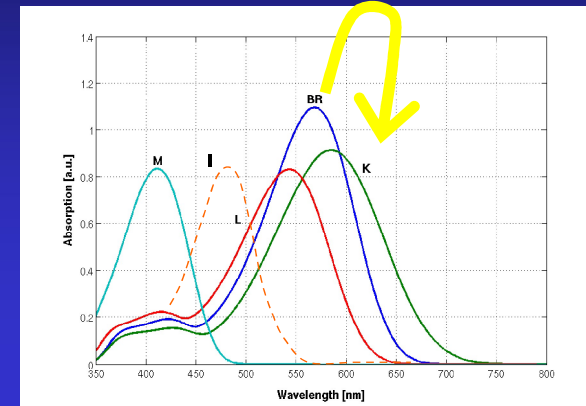
Expected phenomenon:

Induced ref.index change of bR $\rightarrow$ waveguide coupling is changed.

Investigation of BR₅₆₈ $\rightarrow$ K₆₃₀

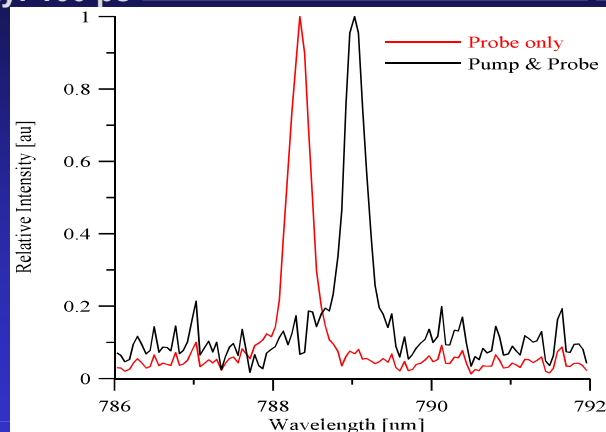
BR₅₆₈ - I₄₈₀ - K₆₂₀ - L₅₅₀ - M₄₁₂ - BR₅₆₈

100 fs   1 ps   1 μ s   100 μ s   100 ms

Measurement of BR₅₆₈ $\rightarrow$ K₆₃₀

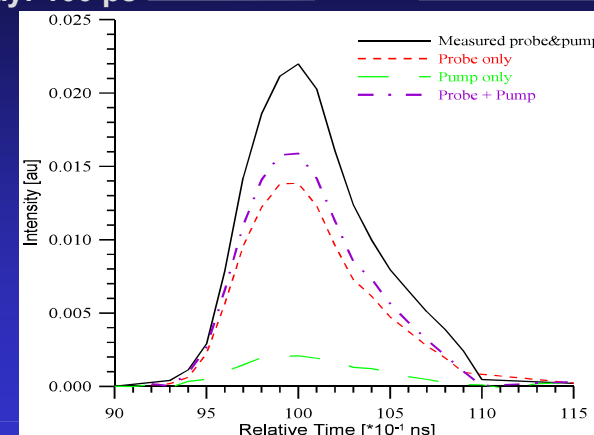
Pump: 530 nm, 45 ps
Probe: 800 nm, 3.5 ps, "broad-band": $\Delta\lambda=3\text{nm}$
Delay: 100 ps

Spectral shift of the peak intensity of the incoupled probe laser pulse.

Investigation of BR₅₆₈ $\rightarrow$ K₆₃₀

Pump: 530 nm, 45 ps
Probe: 800 nm, 3.5 ps "narrow-band": $\Delta\lambda=0.8\text{nm}$
Delay: 100 ps

Increase of the intensity of the incoupled probe laser pulse.

Could we see $\text{BR}_{568} \rightarrow \text{I}_{480}$??

$\text{BR}_{568} - \text{I}_{480} - \text{K}_{620} - \text{L}_{550} - \text{M}_{412} - \text{BR}_{568}$

100 fs

1 ps

1 μs

100 μs

100 ms

